Europos Sąjungos Taryba

Briuselis, 2026 m. lapkričio 19 d.
(OR. en)

15597/26

JEUN 249
HYBRID 137
DISINFO 92
AUDIO 133
EDUC 446
AG 182
JAI 1407
FREMP 346
SOC 731
TELECOM 541
COMPET 1329
DIGIT 296

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl jaunimo įgalinimo kintančioje informacinėje aplinkoje

Delegacijoms priede pateikiamos pirmiau nurodytos išvados, kurias Taryba (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas) patvirtino 2026 m. lapkričio 19 d. posėdyje.

PRIEDAS

Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl jaunimo įgalinimo kintančioje informacinėje aplinkoje

TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAVĘ VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI

PRIMINDAMI, KAD:

1. Rezoliucija dėl 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategijos, įskaitant jos 1 priedą (ES jaunimo dialogas) ir 3 priedą (Europos jaunimo tikslai)[1], skatinamas aktyvesnis jaunimo dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose ir akcentuojama, kad svarbu įtraukti jaunuolius iš įvairios aplinkos. Strategijos trimis pagrindiniais ramsčiais – įtraukti, susieti ir suteikti galių – pabrėžiama, jog svarbus Europos jaunuolių prasmingas dalyvavimas, jų tarpusavio supratimo skatinimas ir jiems būtinų kompetencijų bei galimybių suteikimas, kad jie galėtų aktyviai prisidėti prie atsparios ir įtraukios visuomenės formavimo;

2. Europos socialinių teisių ramstyje pripažįstamos jaunuolių teisės gauti išsilavinimą ir mokytis, lygios galimybės ir apsauga nuo diskriminacijos, remiant įtraukių ir atsparių bendruomenių, kuriose jaunimas aktyviai dalyvautų ir būtų ekonomiškai bei socialiai saugus, kūrimą;

---

[1] Europos Sąjungos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje sistemos: 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija, OL C 456, 2018 12 18, p. 1–22, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29.

PRIMINDAMA POLITINĮ IR TEISINĮ PAGRINDĄ, IŠDĖSTYTĄ:

3. Europos demokratijos skyde[2], kuriame pateikiamas nuoseklus ir strategiškas priemonių rinkinys, kuriuo siekiama įgalinti, apsaugoti ir skatinti stiprią ir atsparią demokratiją visoje ES, įskaitant veiksmus, kuriais gerinami piliečių kolektyviniai gebėjimai priešintis užsienio vykdomam manipuliavimui informacija ir kišimuisi (FIMI) ir dezinformacijai ir stiprinamas visuomenės atsparumas laikantis visos visuomenės įtraukimo požiūrio;

4. Europos strategijoje dėl vaikams geresnio interneto (VGI+)[3], ES vaiko teisių strategijoje[4] ir atitinkamose Tarybos išvadose[5], Kovos su patyčiomis kibernetinėje erdvėje veiksmų plane[6] ir Skaitmeninių paslaugų akte[7], kuriais siekiama apsaugoti, įgalinti ir gerbti vaikus ir jaunimą ir jų privatumą, saugą, saugumą, psichikos sveikatą ir gerovę internete, be kita ko, įgyvendinant iniciatyvas, kuriomis siekiama didinti informuotumą apie jų teises.

---

2 Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos demokratijos skydas. Stiprių ir atsparių demokratinių valstybių įgalėjimas“, JOIN(2025) 791 final, Tarybos dokumentas 15387/25.

3 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Skaitmeninis dešimtmetis vaikams ir jaunimui: nauja Europos strategija dėl vaikams geresnio interneto (VGI+)“ (COM(2022) 212 final, Tarybos dokumentas 9071/22).

4 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES vaiko teisių strategija“ (COM(2021) 142 final, Tarybos dokumentas 7453/21).

5 Tarybos išvados dėl ES vaiko teisių strategijos (2022 m. birželio mėn.), dok. 10024/22.

6 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kovos su patyčiomis kibernetinėje erdvėje veiksmų planas „Internete saugesni, kartu stipresni“ (COM(2026) 71 final, Tarybos dokumentas 6361/26).

7 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB, (Skaitmeninių paslaugų aktas), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

5. Tvirtoje Europos Sąjungos teisinėje sistemoje, kuri apima, be kita ko, Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą[8], Skaitmeninių paslaugų aktą ir jo nepilnamečių apsaugos gaires[9], Europos žiniasklaidos laisvės aktą[10], Politinės reklamos reglamentą[11] ir Dirbtinio intelekto aktą[12] ir kuria nustatyti būtini mechanizmai siekiant užtikrinti, kad visi skaitmeninės ekosistemos subjektai laikytųsi reikalavimų;

---

8 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1) ir 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 303, 2018 11 28, p. 69–92).

9 Europos Komisija, „Komisijos komunikatas „Gairės pagal Reglamento (ES) 2022/2065 28 straipsnio 4 dalį dėl priemonių aukštam nepilnamečių privatumo, saugos ir saugumo internete lygiui užtikrinti“ (C(2025) 6826 final), OL C, C/2025/5519, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj

10 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1083, kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema ir iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES, (Europos žiniasklaidos laisvės aktas), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

11 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj.

12 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828) (Dirbtinio intelekto aktas), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

PABRĖŽDAMI, KAD:

6. kintanti informacinė aplinka ir didėjantys iššūkiai informacijos integralumui – reiškiniai, darantys ir platesnį poveikį visuomenei, – kelia vis didesnį susirūpinimą, ir jaunimas nuolat jį išsako[13]. Valstybės narės vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis, taip pat Europos Komisija ir visi atitinkami suinteresuotieji subjektai turi imtis koordinuotų veiksmų, siekdami užtikrinti, kad jaunimas būtų pasirengęs aktyviai ir prasmingai dalyvauti demokratiniame ir pilietiniame gyvenime, taip stiprinant sąžiningos ir atsparios visuomenės pagrindus, be kita ko, ir būsimoms kartoms;

PRIPAŽINDAMI, KAD:

7. visuomenės skaitmeninė transformacija iš esmės pakeitė tai, kaip piliečiai, visų pirma jaunimas, dalyvauja viešajame diskurse.

8. Veikia sparčiai kintanti skaitmeninė ekosistema, be kita ko, dirbtinio intelekto (DI) ir DI technologijų kontekste, lemianti ne tik tai, kaip jaunuoliai gauna ir aiškina informaciją, bet ir tai, kaip jie informaciją kuria, vartoja ir ja dalijasi.

9. Visi jaunuoliai turi teisę gauti tikslią, patikimą ir jaunimo poreikiams tinkamą informaciją. Jaunimo organizacijos[14] ir jaunimo informavimo tarnybos atlieka svarbų vaidmenį padėdamos jaunimui naudotis šia teise, puoselėdamos kritinio mąstymo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis kultūrą, kuri naudinga visai visuomenei.

10. Kai jaunuoliai prieina prie informacijos, ja naudojasi, ją interpretuoja, ja dalijasi ir ją rengia, reiškia nuomonę ir dalyvauja viešose ir demokratinėse diskusijose, jiems atsiveria didelių galimybių ir tenka susidurti su reikšmingais iššūkiais.

---

13 Bárta, O., & Moxon, D. (2025). *EUYD11 EU Youth Conference in Lublin, Poland. Conference Report* (EUYD11. ES jaunimo konferencija Liubline (Lenkija). Konferencijos ataskaita). Zenodo. https://doi.org/10.5281/zenodo.15118224

14 Šių išvadų tikslais laikoma, kad jaunimo organizacijos yra darbo su jaunimu organizacijos ir organizacijos, kurios dirba visų pirma su jaunimu.

11. Informacinė aplinka jaunuoliams suteikia pilietinio aktyvumo galimybių, bet joje jie susiduria ir su klaidinančiu bei poliarizuojančiu turiniu. Todėl tikslinga didinti jaunuolių atsparumą ir remti jų aktyvų indėlį formuojant platesnę informacinę aplinką.

12. Vietos, regioninėms, nacionalinėms ir Europos jaunimo informavimo rėmimo struktūroms, pavyzdžiui, nacionalinėms jaunimo taryboms, jaunimo organizacijoms, ERYICA, „Eurodesk“ ir Europos jaunimo portalui, tenka svarbus vaidmuo skatinant, kad informacija būtų tiksli, patikima, pritaikyta jaunimui ir prieinama.

13. Interneto platformos jaunuoliams suteikia svarbų įrankį nuomonei reikšti ir bendrauti su kitais panašių interesų turinčiais žmonėmis, padėdamos jiems ugdyti socialinius įgūdžius, skatindamos pasitikėjimą savimi ir bendrystės jausmą[15].

14. Jaunuoliai nuo ankstyvo amžiaus vis dažniau susiduria su patyčiomis kibernetinėje erdvėje, priekabiavimu internete ir kitų formų žalingu elgesiu internete, įskaitant smurto ar neapykantos kurstymą kibernetinėje erdvėje, o tai gali neigiamai paveikti jų gerovę, psichikos sveikatą, socialinį gyvenimą, demokratinį dalyvavimą ir dalyvavimą skaitmeninėje informacinėje aplinkoje, ypač kalbant apie mergaites ir jaunas moteris, kurias visų formų kibernetinis smurtas veikia neproporcingai[16].

---

15 Europos Komisija, „Komisijos komunikatas „Gairės pagal Reglamento (ES) 2022/2065 28 straipsnio 4 dalį dėl priemonių aukštam nepilnamečių privatumo, saugos ir saugumo internete lygiui užtikrinti“ (C(2025) 6826 final), OL C, C/2025/5519, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj

16 Tarybos išvados dėl vaikų ir paauglių psichikos sveikatos propagavimo ir apsaugos skaitmeniniame amžiuje (2025 m. birželio mėn.), dok. 10430/1/25 REV 1.

15. Jaunuoliai turi turėti galimybę ugdyti būtinus įgūdžius ir gebėjimus, įskaitant skaitmeninį raštingumą, gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir raštingumą DI srityje, kad galėtų kritiškai reaguoti prieidami prie informacijos internete, ja naudodamiesi, ją interpretuodami, ja dalydamiesi ir ją rengdami. Tokie įgūdžiai ir gebėjimai yra itin svarbūs jaunuolių apsaugai ir įgalėjimui informacinėje aplinkoje.

16. Darbui su jaunimu, su jaunimu dirbantiems asmenims, jaunimo organizacijoms ir kitiems atitinkamiems ekspertams bei suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, jaunimo informavimo tarnyboms ir saugesnio interneto centrams, tenka svarbus vaidmuo padedant jaunuoliams įgyti reikiamų įgūdžių bei gebėjimų ir naudotis savo teisėmis informacinėje aplinkoje;

AKCENTUODAMI, KAD:

17. koordinuotu ir sistemingu užsienio vykdomu manipuliavimu informacija ir kišimusi (FIMI), be kita ko, vykdomu tam tikrų valstybinių ar valstybės remiamų subjektų, siekiama pakirsti jaunimo pasitikėjimą demokratinėmis institucijomis, silpninti socialinę sanglaudą, sukelti painiavą ir skatinti susiskaldymą mūsų visuomenėse. Tikslingai skleidžiant FIMI, dezinformaciją ir klaidingą informaciją išnaudojamas pažeidžiamumas ir keliama didelė grėsmė informacijos integralumui ir demokratiniam atsparumui.

18. Nuolatinis FIMI, dezinformacijos, klaidingos informacijos ir priekabiavimo internete poveikis gali kelti nerimą ar depresiją, mažinti savigarbą, skatinti vienišumo jausmą ir kelti kitų sveikatos ar elgesio problemų, ypač jaunimui[17].

---

[17] Tarybos išvados dėl vaikų ir paauglių psichikos sveikatos propagavimo ir apsaugos skaitmeniniame amžiuje (2025 m. birželio 20 d.), dok. 10430/1/25 REV 1; Tarybos išvados dėl moterų ir mergaičių psichikos sveikatos stiprinimo skatinant lyčių lygybę (2024 m. gruodžio 2 d.), dok. 16366/24.

19. Informacijos integralumo skatinimas ir jos apsauga įgalins jaunuolius naudotis teise rengti informaciją, prie jos prieiti, ja naudotis ir dalytis, nes didės jų gebėjimas priimti informacija grindžiamus sprendimus ir savarankiškai orientuotis skaitmeninėje ekosistemoje, taip pat stiprės jų kritinis mąstymas bei pilietinis sąmoningumas.

20. Didinant jaunimo pasitikėjimą demokratinėmis institucijomis visais lygmenimis galima skatinti demokratinį atsparumą, stiprinti solidarumą, prisidėti prie taikos kūrimo ir užkirsti kelią motyvacijos stokai, pasyvumui ir politiniam susvetimėjimui.

21. Vis dažnesnis DI ir DI technologijų naudojimas reikalauja apsaugos priemonių ir žmogaus vykdomos priežiūros. Reikia užtikrinti tinkamą naudotojų raštingumą DI srityje, kad jie galėtų etiškai, kritiškai, saugiai ir skaidriai sąveikauti su tokiomis sistemomis ir jomis naudotis, visapusiškai suvokiant galimą jų poveikį jaunimui;

ATSIŽVELGDAMI Į TAI, KAD:

22. skaitmeninė ekosistema turi didelę galią formuoti demokratinį diskursą, viešąją nuomonę ir visų Europos piliečių pilietinį aktyvumą.

23. Atsakingo sprendimų priėmimo ir kritinio mąstymo įgūdžiai kartu su skaitmeniniu raštingumu, gebėjimu naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir raštingumu DI srityje yra vertingos priemonės kovojant su dezinformacijos ir klaidingos informacijos sklaida, nes jaunuolius įgalina kritiškai vertinti informacijos šaltinį ir taip išvengti apgaulės dėl melagingo ar klaidinančio turinio.

24. Skatinant emocinio intelekto supratimą ir mokymąsi apie jį pasitelkiant formalųjį ar neformalųjį mokymąsi ir savišvietą galima pagerinti jaunuolių asmeninį ir socialinį vystymąsi, padėti jiems didinti emocinį atsparumą, ugdyti empatiją ir kurti prasmingus socialinius santykius.

25. Daugelis jaunuolių vis dar susiduria su prasmingo dalyvavimo internete kliūtimis, be kita ko, kylančiomis dėl nepalankių socialinių ir ekonominių sąlygų, negalios, ribotų galimybių prieiti prie infrastruktūros arba tokios infrastruktūros nebuvimo ir nepakankamų įgūdžių veikti internete.

26. Mokymasis visą gyvenimą yra labai svarbus, kad piliečiai, ypač jaunuoliai, galėtų toliau kaupti žinias apie informacinę aplinką ir pasitikėti savo įgūdžiais reaguodami į technologinius pokyčius.

27. 2026 m. rugsėjo 27–30 d. Dubline vykusioje ES jaunimo konferencijoje jaunuoliai pasiūlė šias rekomendacijas:

1. Bendrai kurti patikimas jaunimo erdves nacionaliniam ir Europos dialogui

   ES valstybės narės turėtų sukurti tvirtesnes nacionalines ES jaunimo dialogo sistemos versijas, grindžiamas vietos jaunimo prioritetais ir susietas su nacionaliniu ir Europos sprendimų priėmimu. Tai turėtų apimti nuolatines, įtraukias ir bendrai kuriamas vietos jaunimo dalyvavimo erdves, užtikrinant įvairių interesų turinčių ir nepakankamai atstovaujamų jaunuolių dalyvavimą. Nacionalinės vyriausybės ir savivaldybės, bendradarbiaudamos su pilietinės visuomenės organizacijomis, turėtų užtikrinti prasmingą, prieinamą, finansiškai remiamą ir tvarų dalyvavimą.

2. Įdiegti informacinio raštingumo sistemą

   ES turėtų įdiegti jaunimo, ES ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų bendrai sukurtą informacinio raštingumo sistemą, įgalinančią jaunimą orientuotis šiandienos informacinėje aplinkoje. Sistema turėtų padėti jaunuoliams rasti ir įvertinti patikimus šaltinius, atpažinti šališką informaciją, suprasti, kaip juos pasiekia turinys, ir skatinti atsakomybės prisiėmimą pranešimų teikimo mechanizmuose. Tokia – prieinama ir patogi taikyti – sistema atitinkami suinteresuotieji subjektai turėtų dalytis pasitelkdami įvairius kanalus.

3. Sukurti Europos kokybės ženklą skaidriems ir patikrintiems informacijos teikėjams pažymėti

   Sukurti Europos kokybės ženklą, kurį suteiktų nepriklausomos trečiosios šalies institucijos kartu su nacionaliniais filialais ir kuris būtų aiškus ir atpažįstamas patikrintų, patikimų, skaidrių ir atskaitingų informacijos teikėjų indikatorius. Kokybės ženklas yra saugos priemonė, naudojama žiniasklaidos platformose siekiant patikrinti jų vykdomų procesų skaidrumą, įskaitant šaltinius, DI naudojimą, finansavimą ir automatinius teksto pataisymus, naudojamus be žmogaus priežiūros.

4. Įpareigoti, kad kuriant skaitmenines platformas itin daug dėmesio būtų skiriama svarbiausiems jaunimo interesams

   ES turėtų užtikrinti, kad skaitmeninės platformos būtų orientuojamos į naudotoją, o ne į pelną. Reikia daugiau skaidrumo dėl to, koks turinys rodomas jaunuoliams, kad jie galėtų suprasti, iš kur tas turinys kilęs, ir priimti informacija grindžiamus sprendimus (pvz., įterpiant laukelius, kuriuose nurodomi šaltiniai). Reikia geresnių priemonių tvarkytis su tokiomis funkcijomis kaip begalinis slinkimas. Šios priemonės platformose turi būti integruojamos privalomai. Skaitmeninės platformos turi skatinti jaunimo galimybes veikti nevirtualioje erdvėje.

5. Parengti taisykles dėl interneto platformų algoritmų, kad būtų mažinama poliarizacija

   Remdamasi esama politika, pavyzdžiui, Skaitmeninių paslaugų aktu, ES turėtų kovoti su rekomendavimo algoritmais ir jų reitingavimo sistemomis, necenzūruodama paties turinio. Tuose algoritmuose ir reitingavimo sistemose pirmenybė teikiama kurstančiam turiniui, kad būtų kuo labiau skatinamas naudotojų įsitraukimas. Be to, visos platformos turėtų suteikti naudotojams prieinamesnių galimybių individualiai pritaikyti algoritmų veikimą, taip pat užtikrinti skaidrumą, susijusį su tuo, kokie duomenys yra renkami.

Šiomis rekomendacijomis nenustatomi jokie formalūs reikalavimai, kiek tai susiję su jaunimo politika atitinkamais lygmenimis. Tačiau valstybėms narėms ir Europos institucijoms jos gali tapti įkvėpimo šaltiniu;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:

28. apsvarstyti galimybę parengti strateginį požiūrį visose aktualiose politikos srityse vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis, kad būtų reaguojama į pagrindinius sudėtingus informacinės aplinkos keliamus iššūkius ir toliau skatinamas jaunimo aspekto integravimas, be kita ko, prasmingai įtraukiant jaunimą į tokio požiūrio rengimą, kūrimą, įgyvendinimą, stebėjimą ir vertinimą.

29. Propaguoti ES jaunimo dialogą kaip svarbų sistemingų konsultacijų su jaunimu, be kita ko, dėl jaunuolių sąveikos su informacine aplinka, mechanizmą ir naudotis jaunuolių indėliu bei rekomendacijomis kaip informacija atitinkamuose sprendimų priėmimo procesuose ir formuojant politiką.

30. Pripažinti ir remti unikalų jaunuolių, kaip bendraamžių ugdytojų ir ambasadorių, galinčių pasiekti savo bendraamžius ir daryti jiems su formaliuoju, neformaliuoju ir savaiminiu mokymusi nesusijusią įtaką, vaidmenį, taip pat daugelio jų vaidmenį kartų tarpusavio mokymosi srityje.

31. Remti ir aprūpinti ištekliais pedagogus, su jaunimu dirbančius asmenis ir jaunimo organizacijas, bendradarbiaujant su kitais atitinkamais ekspertais, šeimomis ir suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų parengtos metodikos ir priemonės, kuriomis didinamas jaunimo atsparumas dezinformacijai, klaidingai informacijai ir manipuliavimui internete, siekiant juos įgalinti ir padėti jiems priimti informacija grindžiamus ir atsakingus sprendimus[18].

---

18 Europos Komisija, Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas, *Atnaujintos gairės mokytojams ir ugdytojams dėl kovos su dezinformacija ir skaitmeninio raštingumo skatinimo švietimo ir ugdymo priemonėmis*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2026 m., https://data.europa.eu/doi/10.2766/5220136.

32. Dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad jaunimas suprastų savo teises informacinėje aplinkoje, pasitelkiant vietos, regionines, nacionalines ir Europos struktūras, remiančias jaunimo informavimą, pavyzdžiui, nacionalines jaunimo tarybas, jaunimo organizacijas, ERYICA, „Eurodesk“ ir Europos jaunimo portalą.

33. Skatinti ir palengvinti jaunimo, švietimo paslaugų teikėjų, su jaunimu dirbančių asmenų, jaunimo organizacijų, tėvų, šeimų, prižiūrinčiųjų asmenų, teisėtų globėjų ir platesnės pilietinės visuomenės dialogą, kad būtų naudojamasi su informacine aplinka susijusiomis galimybėmis ir sprendžiami su ja susiję klausimai.

34. Propaguoti mokymosi visą gyvenimą požiūrį, kad visų amžiaus grupių piliečiai galėtų ugdyti kintančiai informacinei aplinkai reikalingus įgūdžius ir gebėjimus.

35. Kai tinkama, visapusiškai naudotis esamais ES fondais, bendradarbiavimo priemonėmis ir programomis, kad būtų remiami pokyčiai, iniciatyvos ir požiūriai, susiję su kintančiai informacinei aplinkai reikalingais įgūdžiais ir gebėjimais;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR EUROPOS KOMISIJOS, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPO IR ATSIŽVELGIANT Į ATITINKAMAS JŲ KOMPETENCIJOS SRITIS:

36. toliau keistis nuomonėmis ir faktais grindžiama informacija, sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimui ir dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su politiniais ir teisiniais įsipareigojimais, kuriais siekiama kovoti su klaidingos informacijos ir dezinformacijos plitimu ir su FIMI, taip pat didinti visų amžiaus grupių, ypač jaunimo, be kita ko, pažeidžiamų grupių, demokratinį atsparumą.

37. Gerinti supratimą ir visuomenės informuotumą apie FIMI, dezinformacijos ir klaidingos informacijos sklaidos procesus, pavyzdžiui, vykdant daugiadalykius mokslinius tyrimus, renkant duomenis apie informacijos naudojimo modelius ir vykdant informuotumo didinimo veiklą. Tame kontekste būtų galima naudotis esamomis struktūromis ir remtis neinstitucinių suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, Europos skaitmeninės žiniasklaidos stebėjimo centro (EDMO)[19] ir Europos faktų tikrintojų tinklo, ekspertinėmis žiniomis.

38. Toliau skatinti ir plėtoti kritinio mąstymo, skaitmeninio raštingumo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis iniciatyvas, žinias apie skaitmeninę higieną[20] ir kitus atitinkamus įgūdžius bei gebėjimus, kurių reikia jaunimui, su jaunimu dirbantiems asmenims ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams, kad jie galėtų aktyviai dalyvauti kintančioje informacinėje aplinkoje.

---

19 https://edmo.eu/

20 Terminas „skaitmeninė higiena“ reiškia sveiką skaitmeninės ir neskaitmeninės veiklos pusiausvyrą kasdieniame gyvenime, daugiausia dėmesio skiriant tokiai elgsenos praktikai kaip laiko prie ekrano sutrumpinimas ir veiksmingas valdymas, taip pat saugumo internete gerinimui (Tarybos išvados dėl vaikų ir paauglių psichikos sveikatos propagavimo ir apsaugos skaitmeniniame amžiuje (2025 m. birželio mėn.) (dok. 10430/1/25 REV 1).

39. Toliau skatinti ir plėtoti jaunimo, su jaunimu dirbančių asmenų ir kitų suinteresuotųjų subjektų raštingumą DI srityje, kaip neatsiejamą skaitmeninio raštingumo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis dalį, ir padėti jiems kartu su jaunimu ir jo labui kurti raštingumo DI srityje metodikas.

40. Skatinti įgyvendinti 2026 m. atnaujintas gaires mokytojams ir ugdytojams dėl kovos su dezinformacija švietimo ir ugdymo priemonėmis[21], taip pat ES ir EBPO raštingumo DI srityje ugdymo pradinio ir vidurinio ugdymo grandyse sistemą[22].

41. Remti jaunimą pasitelkiant jaunimo organizacijas ir kitas prasmingo jaunimo dalyvavimo formas, siekiant puoselėti Europos Sąjungos vertybes ir demokratiją, ir, kai taikytina, nacionalines jaunimo tarybas, kad jaunuoliai galėtų aktyviai prisidėti prie politikos, darančios poveikį jų gyvenimui, formavimo, įgyvendinimo ir vertinimo. Suteikti daugiau galimybių jaunimui imtis iniciatyvų, kuriomis propaguojamos Europos Sąjungos vertybės, solidarumas, kartų tarpusavio teisingumas, aktyvus pilietiškumas ir demokratinis atsparumas.

42. Remti darbą su jaunimu, su jaunimu dirbančius asmenis, jaunimo organizacijas ir jaunimo informavimo tarnybas, taip pat kitus atitinkamus ekspertus ir suinteresuotuosius subjektus, pavyzdžiui, saugesnio interneto centrus, teikiančius informaciją ir paramą jaunimui, ir sudaryti jiems sąlygas skleisti kokybišką, jaunimui pritaikytą ir prieinamą informaciją, kad jaunimas įgytų gebėjimų, reikalingų orientuotis šiuolaikinėje informacinėje aplinkoje.

---

21 Europos Komisija, Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas, *Atnaujintos gairės mokytojams ir ugdytojams dėl kovos su dezinformacija ir skaitmeninio raštingumo skatinimo švietimo ir ugdymo priemonėmis*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2026 m., https://data.europa.eu/doi/10.2766/5220136.

22 EBPO / Europos Sąjunga (2026 m.), *Empowering learners for the age of AI: An AI literacy framework for primary and secondary education* (liet. Besimokančiųjų įgalinimas rengiantis DI amžiui. Raštingumo DI srityje ugdymo pradinio ir vidurinio ugdymo grandyse sistema), OECD Publishing, Paris. https://doi.org/10.1787/65cd27d4-en

43. Naudotis programos „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso, taip pat kitų atitinkamų ES programų, pavyzdžiui, programos „Kūrybiška Europa“, Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programos ir Skaitmeninės Europos programos, teikiamomis galimybėmis, kad būtų remiami projektai, kuriais siekiama didinti jaunimo skaitmeninį raštingumą ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir plėtoti kovos su dezinformacija iniciatyvas;

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPO:

44. sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms ir visiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams per esamus tinklus, struktūras ir platformas[23] nuolat keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, mokslinių tyrimų rezultatais ir informacija, susijusiais su jaunimo atsparumu FIMI, dezinformacijai ir klaidingai informacijai.

45. Skatinti visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą ir dalijimąsi žiniomis dėl jaunimo įgalinimo saugiai orientuotis informacinėje aplinkoje.

46. Sukurti daugiau galimybių naudoti, plėsti ir toliau stiprinti poveikio jaunimui patikrą teisėkūros ir politikos formavimo procesuose ir didinti jos skaidrumą.

---

[23] Pavyzdžiui, Europos Komisijos Gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ekspertų grupę.

47. Toliau lengvinti prasmingus jaunimo ir Komisijos narių jaunimo politikos dialogus dėl Europos demokratijos skydo įgyvendinimo ir visų atitinkamų politikos sričių, susijusių su mūsų visuomenių skaitmenizavimu, ir toliau stiprinti bei plėtoti ES jaunimo dialogą, kuris yra vienas iš pagrindinių struktūrizuoto jaunimo dalyvavimo formuojant politiką ES lygmeniu mechanizmų, taip pat stiprinti ES vaikų dalyvavimo platformą.

48. Skatinti ir remti keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais bendruomenių kūrimo, skaitmeninės žiniasklaidos ir raštingumo DI srityje iniciatyvų ir demokratinio atsparumo srityse pasitelkiant esamus tinklus, struktūras ir platformas.